

Załącznik do
Uchwały Nr XXXIX/267/10
Rady Gminy Szydłowo
z dnia 16 lutego 2010 roku

**PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI
KOTUŃ
GMINA SZYDŁOWO
na lata 2010 - 2017**

Kotuń 2010 r.

Gmina Szydłowo
64 – 930 Szydłowo
tel. (067) 211 55 11
fax (067) 216 12 36
e-mail: urząd@szydlowo.pl
www.szydlowo.pl

Autor:

Rada Sołecka Sołectwa Kotuń

Koordynator:

mgr Magdalena Krawczyk

Spis treści

1.1.Cel opracowania.....	4
1.2.Podstawowe informacje na temat miejscowości – inwentaryzacja zasobów.....	4
1.3.Historia i dziedzictwo kulturowe	4
1.4.Położenie miejscowości	8
1.5.Ludność i gospodarka	16
1.6.Oświata, kultura i sport.....	18
1.7.Infrastruktura techniczna, ekologia, gospodarka odpadami.....	18
1.8.Infrastruktura komunikacyjna.....	18
1.9.Wodociągi.....	19
1.10.Kanalizacja.....	19
1.11.Gospodarka odpadami.....	20
1.12.Sieć energetyczna.....	20
1.13.Sieć gazowa.....	20
1.14.Telekomunikacja.....	21
1.15.Analiza SWOT miejscowości Kotuń.....	22
1.16.Kierunki Odnowy Miejscowości Kotuń.....	23
1.17.Plan Odnowy Miejscowości – plan działania	23
1.18.Opis planowanego przedsięwzięcia pn. Budowa placu zabaw.....	26
7. Wdrożenie i monitorowanie Planu.....	26
8. Podsumowanie.....	27

1.1. Cel opracowania

Podstawą rozwoju miejscowości Kotuń jest dokument pn. „Plan Odnowy Miejscowości Kotuń na lata 2010 - 2017”, który określa kierunki rozwoju miejscowości, plan działania odnowy miejscowości wraz z opisem planowanych przedsięwzięć na lata 2010 – 2017. Dokument ten poddany ocenie mieszkańców, a następnie uchwalony przez Zebranie Wiejskie zawiera również wariant rozwoju.

Plan Odnowy Miejscowości jest dokumentem o charakterze planowania strategicznego. Obowiązek opracowania planu wynika z wielu istniejących programów służących wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich i społeczności wiejskiej, takich jak Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 – 2013 i Regionalne Programy Operacyjne oparte na środkach Funduszy Strukturalnych Unii Europejskiej. Dotyczy to przede wszystkim inwestycji mających poprawić komfort życia lokalnym społecznościom.

Zapisy „Planu Odnowy Miejscowości Kotuń” są spójne z Narodową Strategią Spójności, Strategią Rozwoju Obszarów Wiejskich i Rolnictwa na lata 2007 – 2013, ze Strategią Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do 2020 roku. Cele i działania zaproponowane w omawianym opracowaniu nawiązują do dokumentów strategicznych wyższego rzędu.

W dalszej części opracowania przedstawiono analizę SWOT, wybrano kierunki i działania.

Dodatkowym czynnikiem mającym wpływ na ostateczny kształt dokumentu jest inwentaryzacja, zawarta w podstawowych informacjach na temat miejscowości, przygotowanej na podstawie informacji otrzymanych z Urzędu Gminy Szydłowo.

1.2. Podstawowe informacje na temat miejscowości – inwentaryzacja zasobów

1.3. Historia i dziedzictwo kulturowe

Zabytki archeologiczne odnajdywane na terenie Gminy Szydłowo świadczą, że zamieszkiwana była od tysięcy lat.

W okresie wczesnego średniowiecza ziemia ta była terenem pogranicznym porośniętym puszciami, leżącymi między terytorium tworzącego się na południu państwa polskiego, a ziemiami Pomorzan na północy. Osadnictwo było tu rzadkie i skupiało się wokół grodów, a następnie miast.

Ze względu na brak wzmianek w źródłach do pocz. XII wieku, dzieje tych obszarów odtwarza się ogólnie czerpiąc wiadomości z historii Polski i Pomorza. Przypuszcza się, że zostały one przyłączone do Polski w latach 937-72 za czasów Mieszka I. Później, w 1034 roku Pomorze Zachodnie usamodzielniało się i zerwało związek z Polską aż do początku XII wieku, kiedy ponownie przyłączono je do Polski. W XII wieku i w I poł. XIII wieku ziemia wałecka była słabo zaludniona i brak jest wzmianek o poszczególnych miejscowościach.

Około 1300 roku tereny między Drawą, a Gwdą oraz rzeką Notecią na południu, opanowane zostały przez margrabiów brandenburskich na blisko pół wieku, którzy rozpoczęli kolonizację tych ziem. Zasiadali je głównie Niemcy. Pod względem administracji kościelnej, tereny te należały do diecezji poznańskiej, ale w skład państwa polskiego ponownie włączone zostały dopiero w 1368 roku, kiedy to Kazimierz Wielki przed śmiercią, testamentem przekazał ziemię wałecką Kazikowi – księciu zachodniopomorskiemu. Było to przyczyną długotrwałych zamieszek w tym rejonie. W 1391 roku ziemia wałecka została wykupiona przez Jagiełłę i przyłączona na stałe do Polski. Trwały o nie spory pomiędzy Polakami i Krzyżakami, którzy w 1402 roku nabyli pobliską Nową Marchię i rościli pretensje do ziemi wałeckiej. Po pokoju toruńskim w 1466 roku tereny te przestały pełnić rolę wąskiego korytarza, oddzielającego ziemie zachodnie od Rzeszy Niemieckiej oraz w pełni zostały poddane wpływowi Polski. Od tego czasu, aż do rozbiorów (za wyjątkiem okresu wojen szwedzkich) ziemie te pozostawały we względnym spokoju. Dzięki temu rozwijał się tu handel i rzemiosło, zwiększała się liczba ludności. Wyraźny rozwój tych ziem nastąpił w drugiej połowie XVI wieku, kiedy to Wałcz został grodem starościńskim i stolicą dużego powiatu w skład, którego weszły tereny obecnej Gminy Szydłowo.

Powiat wałecki był najbardziej na północny zachód wysuniętą częścią Polski i województwa poznańskiego, a jego granice od tej strony były granicami państwowymi. Naturalną granicą oddzielającą go od reszty Wielkopolski była dolina Noteci co utrudniało kontakty ze stolicą regionu Poznaniem. W 1554 roku starosta wałecki Andrzej II Górka otrzymał od króla Zygmunta Augusta przywilej podnoszący starostwo wałeckie do roli starostwa grodzkiego. Dzięki temu przywilejowi szlachta tutejsza wszelkie sprawy sądowe i administracyjne mogła załatwiać w Wałczu zamiast w Poznaniu. Starosta miał największą władzę w powiecie i był mianowany przez króla, funkcję swą piastował dożywotnio. Władza starosty rozciągała się na starostwa niegrodowe wchodzące w skład powiatu wałeckiego: ujsko-pilskie i utworzone w 1650 roku starostwo nowodworskie. Obejmowały one tereny obecnej Gminy Szydłowo.

Ziemia wałecka na początku XVI wieku była terenem puszczy o słabym zaludnieniu. Aby zwiększyć dochodowość ziemi, starostowie wałeccy i szlachta na terenach niezamieszkałych zakładali wsie oparte na nowych prawach lub nadawali bardziej korzystne prawa osadom o małej liczbie ludności. Powstawały wsie sołtysie. Osadnictwo sołtysie objęło obszary położone na wschód od Człopy i Wałcza t.j. królewskich starostwa wałeckiego i ujsko-pilskiego. Wtedy to Dolaszewo, Szydłowo, Krępsko obdarzono przywilejami wsi sołtysich, co spowodowało wzrost liczby ludności. Chłopi we wsiach sołtysich mieli wolność osobistą, prawo dziedziczenia ziem oraz przez kilka lat zwolnienie z opłat na rzecz pana.

Wszystkie majątki oparte były na pracy pańszczyźnianej. Podstawowymi uprawami na wsi wałeckiej w XVI – XVIII wieku było żyto, jęczmień, owies, groch, gryka, warzywa –kapusta, brukiew, rzepa, jarmuż. Ziemia uprawiana była sposobem trójpolowym. Hodowano też trzodę, owce, pszczoły. W dorzeczu Dobrzycy i nad Gwdą funkcjonowały kuźnie, gdzie przetapiano rudę darniową, na żelazo.

Po pierwszym rozbiórce Polski w 1772 r. ziemia wałecka wraz z terenami obecnej gminy Szydłowo weszła w skład okręgu nadnoteckiego. W 1816 r., została przyłączona do prowincji Prus Zachodnich. Administracyjnie należała do Regencji Kwidzyńskiej. Na czele powiatu stanął landrat, któremu podlegali urzędnicy powiatowi i magistraty miast. Zaprowadzono nowe sądownictwo z językiem niemieckim.

Pod względem administracji kościelnej dekanat wałecko-czarnkowski należał nadal do diecezji poznańskiej.

Po wprowadzeniu na początku XIX wieku reform społecznych zniesiono osobiste poddaństwo chłopów oraz uwłaszczono ich na części lub całości posiadanej ziemi. Wówczas obok samodzielnych wsi, o okrojonym obszarze uprawy, powstały duże, junkierskie kapitalistyczne folwarki, oparte o pracę najemną. Obszar tych folwarków bezpośrednio po uwłaszczeniu wzrósł do 50 % uprawianej ziemi. W tych majątkach opartych na zasadach kapitalistycznych zmianom uległy techniki uprawy: wprowadzono płodozmian, nawożenie ziemi, uprawiano ziemniaki, buraki cukrowe, koniczynę, łąbin, saradę. Po 1850 r. w majątkach zaczęto używać nowoczesnych maszyn rolniczych, podczas gdy na obszarze gospodarstw chłopskich do ok.1880 r. stosowano trójpolówkę i prymitywne narzędzia. W powiązaniu z rolnictwem istniał drobny przemysł, gorzelnie, młyny, krochmalnie, kuźnie, folusze.

Po I wojnie światowej powiat wałecki, wcielono do Marchii Granicznej stał się terytorium peryferyjnym, o słabym zaludnieniu. Przyczyną była masowa migracja mieszkańców wsi do przemysłowych rejonów Niemiec. Aby temu zapobiec parcelowano

majątki obszarnicze i tworzone średniorolne gospodarstwa, na których osiedlano kolonistów niemieckich. Nie udało się jednak zatrzymać odpływu Niemców na zachód. Dopiero po wyzwoleniu w 1945 r., po 173 latach zaboru, tereny ziemi waleckiej i gminy Szydłowo zostały przywrócone Polsce. Do 1975 roku gmina Szydłowo wchodziła w skład powiatu waleckiego i leżała na terenie województwa koszalińskiego. Potem trafiła do województwa pilskiego, a po reformie administracyjnej Polski – do 01. 01. 1999 r. – należy do powiatu pilskiego w województwie wielkopolskim.

Początki miejscowości Kotuń dał folwark założony w 1586 roku. Źródła podają, że jego właścicielami byli Pobolski i Bielawski, a pierwotnie nazywano go Kutnem. Podczas wojen szwedzkich Kotuń (niem. Kattun) był mocno zniszczony, a w 1681 roku został napadnięty przez bandę rabusiów, grasującą po lasach w całej okolicy. W 1789 roku na wieś składały się folwark i 23 gospodarstwa chłopskie. W 1812 roku właścicielami folwarku została rodzina Keglów. W 1885 roku z folwarku wyodrębniony został majątek Skrobek (niem. Kegelshoh), w którym powstał ładny dworek (już nie istnieje).

Ozdobą wsi jest pałac zbudowany na początku XX wieku w stylu modernistycznym przez pilskiego fabrykanta, przetwórcę ziemniaków. Jest to duży obiekt z cegły (powierzchnia użytkowa 1400 m³) - dwukondygnacyjny i całkowicie podpiwniczony. Z zewnątrz jest odnowiony. W środku, niestety, wygląda dużo gorzej. Od kilku lat jest własnością prywatną.

Pałac otaczają duże drzewa (m.in. ponad 300-letni dąb szypułkowy- pomnik przyrody), będące pozostałością parku oraz zabudowania gospodarcze.

Na początku XX wieku w Kotuniu powstała także cegielnia. Zaprojektował ją znany pilski architekt Max Popp. Wysokiej jakości cegłę wyrabiano z gliny, której duże pokłady znajdują się w pobliżu. Cegielnia w niezniszczonym stanie przetrwała zawieruchę wojenną. Produkcję uruchomiono w niej w 1947 roku. Początkowo glinę wydobywano ręcznie, potem na wzgórzu stanęła koparka. W najlepszych czasach zakład produkował ponad 20 tys. cegieł dziennie. Zatrudnienie miało około 25 osób. Przez wiele lat cegła była wożona wąskotorówką na bocznicę przy torze kolejowym Piła - Krzyż Wlkp. i tam ładowana na wagony. Potem transportowano ją samochodami ciężarowymi. Cegielnia była czynna do jesieni 1990 roku. Obecnie niewiele już po niej pozostało.

Kotuń zawsze składał się z dwóch części - folwarku i wsi, zamieszkałej przez wolnych chłopów. Po wojnie na bazie majątku utworzono państwowe gospodarstwo rolne, specjalizujące się w hodowli bydła. W latach 70. minionego wieku obok pałacu wybudowano duże obory, a nieco dalej stanęły bloki dla pracowników PGR.

Przez kilkadziesiąt powojennych lat Kotuń miał, więc trzy źródła utrzymania - PGR, cegielnię i gospodarstwa indywidualne. Na początku lat 90. minionego wieku PGR i cegielnia zakończyły działalność, co mieszkańców wsi postawiło w bardzo trudnej sytuacji, gdyż wielu ludzi straciło pracę.

We wsi istnieje kilka gospodarstw rolnych. Największe posiadają: Stanisław Szczepaniak, Zdzisław Szczepaniak, Jacek Sokołowski i Krzysztof Grzegorzczak. Na terenie Kotunia usytuowane są także gospodarstwa ogrodnicze, które prowadzą Remigiusz Musiałek i Zbigniew Gruszecki.

W Kotuniu są sklepy, zakład kasacji pojazdów, jak i również jest też świetlica wiejska, usytuowana w zabytkowym z XIX wieku, drewnianym budynku dawnej szkoły podstawowej, a drugą jego część zajmuje oddział przedszkola z Szydłowa oraz pomieszczenie, w którym młodzież urządziła sobie siłownię. Po 1945 roku kierowniczką szkoły była pani Krzesińska. Jej życiową pasję stanowiły kwiaty, stąd też placówka była najpiękniej ukwieconą w gminie. W latach 1965-1980 w Kotuniu na tyle przybyło dzieci, że szkoła osiągnęła status ośmioklasowej. Jej dyrektorem był wówczas Eugeniusz Zych.

W Kotuniu jest także kaplica pw. św. Wojciecha, w której odprawiane są msze święte przez księży z Szydłowa. Wybudowano ją w 1981 roku.

W ostatnich latach powstaje trzecia część Kotunia, zlokalizowana przy drodze do Piły, gdzie dynamicznie budowane jest osiedle domków jednorodzinnych. Powstało tu już kilkanaście ładnych budynków, kolejne są w trakcie budowy.

Do sołectwa należy również Cyk (niem. Klappstein). Początki tej osady związane są z młynem wodnym, o którym pierwsze wzmianki pochodzą z 1586 roku. Wiadomo też, że pod koniec XVIII wieku Cyk liczył zaledwie 5 dymów. Obecnie mieszka tu 60 osób. Sołtysiem Kotunia jest obecnie Marzena Gruszecka, wcześniej jednak była nim Dorota Nadskakuła oraz przez wiele lat funkcję tę sprawował również Alojzy Świst.

1.4. Położenie miejscowości

Szydłowo jest jedną z 226 gmin pięknej, gospodarnej i innowacyjnej Wielkopolski, której Wójtem od 2006 roku jest Pan Dariusz Chrobak. Wielkim atutem Gminy jest przyroda, w wielu miejscach zbliżona do naturalnej. W gminie rozwija się zarówno rolnictwo, jak i przedsiębiorczość. Gospodarstwa wytwarzają zdrową żywność, a firmy i zakłady mogą zaoferować produkty oraz usługi wysokiej jakości.

Gmina Szydłowo ma bogatą historię, której symbolem jest Sanktuarium Maryjne w Skrzatuszu, nazywane też Jasną Górą Północy.

Gmina Szydłowo położona jest w zachodniej części Powiatu Pilskiego, na północnych rubieżach województwa Wielkopolskiego. Geograficznie południowo – zachodnia jej część wchodzi w skład Pojezierza Wałeckiego, natomiast północno-wschodnia znajduje się w obrębie Doliny Gwdy. Powierzchnia gminy wynosi 267 km², którą zamieszkuje ponad 8200 mieszkańców, żyjących w 18 sołectwach. Urząd Gminy Szydłowo znajduje się w Jaraczewie.

Gminę przecinają dwie drogi krajowe: nr 10 ze Szczecina do Bydgoszczy oraz nr 11 Poznań – Koszalin. Na terenie gminy są dwa ośrodki zdrowia w Jaraczewie i w Starej Łubiance, cztery szkoły w Szydłowie, Starej Łubiance, Skrzatuszu i Róży Wielkiej.

Zachodnia część gminy ma charakter rolniczy. Rozwijają się także gospodarstwa rybne w Krępsku, Tarnowie, Zabrodziu, Róży Wielkiej i Gądku.

Północna i wschodnia część gminy dzięki dużym kompleksom leśnym poprzecinanych przez liczne rzeki: Gwdę, Piławę, Dobrzycę, Rurzycę i Głomię, ma bardzo korzystne warunki do uprawiania turystyki. Teren ten objęty jest ochroną w ramach sieci Natura 2000, jako Puszcza nad Gwdą.

W pobliżu Skrzatusza znajduje się najwyższe wzniesienie północnej Wielkopolski. Jest to Góra Dąbrowa o wysokość 207,1 m n.p.m., będąca doskonałym punktem widokowym nie tylko na teren gminy, ale i na dolinę Noteci oraz okoliczne miejscowości.

Na turystów czekają hotele w Dobrzycy i Krępsku, tworzące się gospodarstwa agroturystyczne w Tarnowie, Zabrodziu i Dobrzycy oraz pola namiotowe w Krępsku, Tarnowie i Zabrodziu. Zwiedzanie ułatwia gęsta sieć szlaków: pieszych, rowerowych, konnych i kajakowych.

Punkty gastronomiczne świadczą swoje usługi w Dobrzycy, Krępsku, Tarnowie, Zabrodziu, Starej Łubiance, Szydłowie i Dolaszewie.

Liczne rzeki stwarzają doskonałe warunki do wędkowania. Lasy obfitujące w zwierzynę łowną są prawdziwym rajem dla myśliwych zorganizowanych w kołach łowieckich: Grandel, Bóbr, Róża, Ponowa, Żubr i Hubert.

Cenne przyrodniczo tereny i obiekty, chronione są na wiele sposobów. Oprócz terenów Puszczy nad Gwdą objętych ochroną w ramach Natury 2000, na terenie gminy znajdują się dwa rezerваты przyrody:

- rezerwat torfowiskowy - *Smolary*, utworzony w 1990 roku,
- północno-zachodnia część rezerwatu „*Kuźnik*”, utworzonego już w 1926 roku i reaktywowanego w roku 1959.

Kotuń położony jest w południowo-wschodniej części gminy w odległości 10 kilometrów od Jaraczewa, administracyjnego centrum gminy oraz 5 kilometrów od Piły, stolicy powiatu pilskiego.

Środowisko przyrodnicze

Ukształtowanie powierzchni gminy Szydłowo jest zróżnicowane. Najwyższy punkt na terenie gminy – Dąbrowa Góra (Dąbrówka) ma 207 m n.p.m. znajduje się około 2 km na północ od wsi Szydłowo. Najniższy punkt w gminie jest położony 58 m n.p.m., znajduje się w dolinie rzeki Rudy (Piły) na północ od Jez. Rudnickiego. Maksymalnie deniwelacje terenu dochodzą więc do 149 m.

Środowisko przyrodnicze oraz jego obszary szczególnie cenne przyrodniczo muszą funkcjonować w systemie europejskiej i krajowej sieci ekologicznej, dlatego w Planie zagospodarowania przestrzennego województwa uwzględnione zostały dwa wzajemnie uzupełniające się systemy sieci ekologicznej: NATURA 2000 i ECONET - POLSKA. Obecny system obszarów chronionych w centralnej części województwa tworzą "wyspy ekologiczne", które powinny być powiązane korytarzami przyrodniczymi, gdyż brak spójności naraża je na obniżenie odporności biologicznej i stopniową degradację. W pozostałych rejonach województwa układ przyrodniczy cechuje większa spójność. Różnymi formami ochrony prawnej objętych jest 31,3 % powierzchni województwa, a więc tyle, ile "Koncepcja polityki przestrzennego zagospodarowania kraju" zakłada dla okresu perspektywicznego. Są to: 2 parki narodowe (Wielkopolski P.N. i skrawek Drawieńskiego P.N.), 95 rezerwatów przyrody, 12 parków krajobrazowych, 29 obszarów chronionego krajobrazu oraz liczne pomniki przyrody i użytki ekologiczne. Objęcie nowych terenów różnymi formami ochrony przyrody zwiększy udział obszarów chronionych do 40 % powierzchni województwa.

Gleby

Gmina Szydłowo charakteryzuje się dość znacznym zróżnicowaniem pod względem glebowym, natomiast pod względem rolniczej przydatności zróżnicowanie to jest znacznie mniejsze. Na przeważającym obszarze materiałem glebotwórczym są gliny i piaski zwałowe.

Tabela 1. Zestawienie klas gleb na terenie gminy Szydłowo

Klasy	Gmina Szydłowo		
	Razem	grunty orne i sady	łąki i pastwiska
	Ha	%	

II	0	0,0	0,0	0,0
III	2189	15,2	15,6	12,3
IV	8879	61,7	62,6	54,7
V	2373	16,5	15,7	22,6
VI	817	5,7	5,2	9,9
Viz	125	0,9	0,9	0,6
Razem	14383	100,0	100,0	100,0

Źródło: Planu Rozwoju Lokalnego gminy Szydłowo
na lata 2005-2015

Powyższe zestawienie wskazuje na zdecydowaną przewagę w gminie gleb IV klasy bonitacyjnej. Występują one na około 63 % powierzchni gruntów ornych i ok. 55 % łąk i pastwisk. Grunty najlepszych klas IIIa i IIIb zajmują na terenie gminy prawie 16 % powierzchni gruntów ornych. Natomiast najłabsze grunty (V i VI klasy) obejmują około 21 % użytków rolnych. Przewaga gruntów dobrych III i IV klasy, które stanowią ok. 77 % użytków rolnych głównie gruntów ornych, decydują o wybitnie rolniczych możliwościach gminy.

Wody

Gmina Szydłowo leży w obszarze o dość znacznych zasobach wód podziemnych. Gmina położona jest w środkowej części Głównych Zbiorników Wód Podziemnych (GZWP) z okresu trzeciorzędowego o nazwie Subzbiornik Złotów – Piła – Strzelce Krajeńskie. Szacunkowe zasoby tego zbiornika wynoszą 186 tys. m³/dobę, a średnia głębokość ujęć 100 m pod powierzchnią terenu. Ponadto znaczna część gminy leży w obszarze czwartorzędowego GZWP o nazwie Zbiornik Piła – Wałcz. Jest to zbiornik morenowy. Szacunkowe zasoby tego zbiornika wynoszą 169 tys. m³/dobę, a średnia głębokość ujęć to 65 metrów. Zbiorniki wód podziemnych stanowią rezerwę czystej, zdrowej wody pitnej dla przyszłości.

Na wysoczyźnie morenowej występuje najczęściej kilka poziomów wodonośnych – dwa lub trzy. W Dolinie Gwdy występuje najczęściej jeden poziom wód podziemnych. Miąższość warstw wodonośnych jest dość znaczna, od kilkunastu do ponad 30 m, a wydajność od 10 do 40 m³/h.

Wody powierzchniowe na terenie gminy zajmują powierzchnię 317 ha, co stanowi 1,19 % jej ogólnej powierzchni. Podział wód jest następujący:

◆ wody stojące	24 ha	7,6 %
◆ wody płynące	249 ha	78,5 %
(w tym jeziora przepływowe)		
◆ rowy	44 ha	13,9 %

Blisko 80 % powierzchni wód zajmują wody płynące. Są to liczne rzeki, strugi i mniejsze cieki płynące przez tereny gminy. Najbardziej bogata w sieć rzeczną jest północno-wschodnia część gminy. Znajdują się tam następujące rzeki: Gwda, Rurzyca, Piława, Dobrzyca i Ruda (Piła). W południowej części gminy znajdują się: ciek Kotuń, Kanał Stobieński i Krępica. Zachodni fragment gminy odwadnia rzeka Łomnica, która płynie wzdłuż południowo-zachodniej granicy gminy Szydłowo.

Powierzchnia wysoczyzny morenowej, u której stóp położone jest Szydłowo, charakteryzuje się niewielką ilością cieków, są to najczęściej rowy odwadniające, które zajmują w gminie 44 ha. Bardzo mały jest udział wód stojących w ogólnej powierzchni wód (7,6 %), co jest wynikiem braku jezior w gminie. Największymi zbiornikami wód stojących oprócz niewielkich śródleśnych jeziorek i prywatnych stawów hodowlanych są:

- ◆ Jezioro Skrzatusz o pow. ogólnej 11,88 ha; pow. lustra wody 9,13 ha
- ◆ Jezioro Łachotka o pow. ogólnej 39,62 ha; pow. lustra wody 6,20 ha.

Wszystkie te zbiorniki obfitują w atrakcyjne pod względem wędkarskim gatunki ryb. Jeziorność gminy jest bardzo mała i wskaźnik ten wynosi 0,06 %. Daje się zauważyć wyraźny proces zaniku jezior. Powierzchnię wód stojących uzupełniają licznie występujące na wysoczyźnie morenowej oczka wodne (polodowcowe) i stawy. Są one ważnym elementem ekologicznym i retencyjnym.

Roślinność

Powierzchnia terenów trwale pokrytych roślinnością na terenie gminy Szydłowo wynosi 12 314 ha, co stanowi 46% jej ogólnej powierzchni. Na zielenią tą składają się:

- tereny leśne	10 670 ha
- tereny zadrzewione i zakrzewione	71 ha
- łąki trwałe	570 ha
- pastwiska trwałe	985 ha
- zielenią osiedlowa	18 ha.

Ponadto warto dodać, że znaczna część obszaru powiatu pilskiego położona jest w sieci ekologicznej Natura 2000. Należą do nich następujące obszary:

Dolina Noteci – przyrodniczy obszar o powierzchni 47 658,0 ha, leżący na wysokości od 37 do 50 m n.p.m.. Obejmuje część doliny Noteci między miejscowościami Wieleń a Bydgoszczą. Obszar ten w większości zajęty przez torfowiska niskie, pokryte zalewowymi łąkami i trzcinowiskami, z enklawami zakrzewień i zadrzewień. Teren przecinają liczne kanały i rowy odwadniające. Obszar częściowo pokrywa się z ważną

ostoją ptasią o randze europejskiej. Występują 22 gatunki ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej. Obszar obejmuje bogatą mozaikę siedlisk z priorytetowymi lasami łągowymi i dobrze zachowanymi kompleksami łąkowymi. Notowano 8 siedlisk załącznika II Dyrektywy Siedliskowej. Ostoja jest też ważnym korytarzem ekologicznym o randze międzynarodowej.

Dolina Środkowej Noteci i Kanału Bydgoskiego – obszar o powierzchni 32 408,6 ha, leżący na wysokości od 52 do 54 m n.p.m.. obejmuje równoleżnikowy odcinek pradoliny od 2 do 8 km. Od północy obszar graniczy z wysoczyzną Pojezierza Krajeńskiego, a od południa z zalesionym Tarasem Szamocińskim. W zachodniej części pradoliny płynie Noteć. Część wschodnia jest odwadniana żeglownym Kanałem Bydgoskim, wybudowanym w końcu XVIII w., łączącym dorzecze Odry i Wisły. W obrębie obszaru znajdują się 2 ostoje ptaków o randze europejskiej. Występuje tu , co najmniej 18 gatunków ptaków wymienionych w Załączniku I Dyrektywy Ptasiej.

Nadnoteckie Łęgi – obszar o powierzchni 16 617,8 ha, leżący na wysokości od 37 do 50 m n.p.m. Obejmuje odcinek doliny Noteci pomiędzy miejscowością Wieleń a ujściem Gwdy. Występują torfowiska niskie, z dołami potorfowowymi i starorzeczami. Część terenu jest porośnięta krzewami i drzewami. Łąki są intensywnie użytkowane. Obszar stanowi ostoję ptasią o randze europejskiej. Występują, co najmniej 23 gatunki ptaków wymienione w Załączniku I Dyrektywy Ptasiej.

Puszcza nad Gwdą – obszar o powierzchni 77 678,9 ha, utworzony na podstawie Dyrektywy Ptasiej. Obejmuje dorzecze rzeki Gwdy. Występuje tu co najmniej 8 gatunków ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej, 5 gatunków z Polskiej Czerwonej Księgi. Gatunkami łągowymi są : dzięcioł czarny, gagoł, kania czarna i ruda, lelek, lerka, nurogęś, puchacz i rybołów.

Dolina Rurzyca – obszar o powierzchni 1766,04 ha, utworzony na podstawie Dyrektywy Siedliskowej. Chroniony teren wzdłuż Doliny Rurzyca wyróżnia się kompleksem unikalnych, doskonale zachowanych źródeł i torfowisk niskich, wyróżniających się w skali ponadregionalnej bogactwem flory i rzadkich fitocenoz torfotwórczych. Stwierdzono na tym obszarze 10 typów siedlisk przyrodniczych z Załącznika I Dyrektywy Siedliskowej. Zajmują one około 50% terenu objętego ochroną.

Na terenie powiatu pilskiego istnieją 4 rezerваты przyrody o łącznej powierzchni 367,8 ha:

rezerwat krajobrazowy – **Kuźnik na terenie miasta Piły , o powierzchni 97,7 ha, utworzony w 1959 roku,**

rezerwat leśny – *Zielona Góra* zlokalizowany w gminie Wyrzysk, o powierzchni 96,09 ha, utworzony w 1961 roku,

dwa rezerваты torfowiskowe – Torfowisko Kaczory, o powierzchni 32,77 ha (1994 rok), oraz **Smolary, gmina Szydłowo, powierzchnia 143,11 ha (1990rok).**

Obok rezerwatów przyrody bardzo ważną funkcję dla ochrony przyrody pełnią obszary chronionego krajobrazu:

Pojezierze Wałeckie i Dolina Gwdy – utworzony na 58 375 ha, z czego w powiecie pilskim znajduje się ponad 90% powierzchni – gmina Kaczory, **Szydłowo** i Piła. Większość obszaru chronionego stanowią lasy (50 640 ha), pozostała część to użytki rolne oraz wody.

Dolina Łobzonki i Bory Kujawskie – o powierzchni 17 240 ha, z czego 30% znajduje się na terenie powiatu pilskiego. Większość obszaru stanowią lasy (ok. 60%).

Dolina Noteci – 68 840 ha, z czego ok.30% znajduje się w obrębie powiatu pilskiego – gmina Wyrzysk, Białośliwie, Kaczory, Ujście i Piła. Przeważa tutaj krajobraz łąkowo – polno – osadniczy.

Na terenie powiatu ustanowiono również 140 pomników przyrody, które są jedna z form ochrony indywidualnej oraz użytki ekologiczne obejmujące powierzchnię 42,4 ha.

Turystyka

Zróżnicowane gatunkowo lasy, czyste rzeki i jeziora, malowniczo ukształtowany teren, liczne zabytki kultury – to główne walory przyrodnicze i krajobrazowe gminy Szydłowo.

Tereny gminy, to nie tylko obszary chronione, ale okolice przygotowane do aktywnej turystyki pieszej, rowerowej i wodnej a także raj dla grzybiarzy, wędkarzy i myśliwych.

Coraz większym powodzeniem cieszą się „wczasy na wsi” czyli agroturystyka. Na terenie gminy funkcjonuje kilka hoteli i gospodarstw agroturystycznych, oferujących letnikom noclegi i domowe posiłki oraz liczne atrakcje m.in. „wczasy w siodle”.

Jedną z największych atrakcji turystycznych na terenie gminy są szlaki piesze, rowerowe, konne i wodne.

Z uwagi na to, że międzyregionalne szlaki rowerowe przebiegają przez południowe i północne obrzeża gminy zostały stworzone możliwości wyznaczenia atrakcyjnych turystycznie gminnych ścieżek rowerowych, przewijających trasy główne. W zatwierdzonym w dniu 20 lutego 2001 roku uchwałą Nr XXIX/5/2001 Rady Gminy Szydłowo „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy

Szydłowo” przewidziano oznakowanie 4 takich szlaków, w tym dwa przebiegające przez Szydłowo:

- a) Szydłowo - Zawada - Stara Łubianka - Zabrodzie - Rezerwat „Smolary,
- b) Szydłowo - Skrzatusz ,
- c) Szydłowo – Pokrzywnica – Kłoda.

Dziedzictwo kulturowe

O krajoznawczych walorach miejscowości decydują również ciekawe zabytki architektury.

Zespół
pałacowo - parkowo-
folwarczny w Kotuniu

Obiekt wpisany do rejestru zabytków pod nr A-589 zbudowany na początku XX w., w stylu modernistycznym. Usytuowany na wzniesieniu w miejscowości Kotuń. Dwukondygnacyjny, murowany z cegły, całkowicie podpiwniczony. Obecnie jest własnością prywatną. Przed sprzedażą obiektu Agencja Własności Rolnej Skarbu Państwa OT w Pile w 1999 r. przeprowadziła remont elewacji, wymieniła stolarkę okienną oraz pokrycie dachowe z eternitu na dachówkę ceramiczną. Potrzebne są prace remontowe na zewnątrz i wewnątrz obiektu.

Wykaz obiektów zabytkowych nieruchomości znajdujących się w ewidencji Wojewódzkiego Wielkopolskiego Konserwatora Zabytków

1. ZESPÓŁ SZKOLNY, ob. dom Nr 21:

- a. szkoła, ob. dom Nr21, mur., pocz. XX,
- b. budynek gospodarczy, mur. Pocz. XX.

2. SZKOŁA PODSTAWOWA, drewno, 1940.

3. ZESPÓŁ PAŁACOWO-PARKOWO-FOLWARCZNY wł. PPUH „Pro-Novus”

Ostrów Wlkp.:

- a. czworak Nr 5, mur., poł. XIX, przebudowany,

- b. czworak Nr 5, mur., poł. XIX, przebudowany,
- c. chlew, mur., 1868,
- d. magazyn zboża i sprzętu technicznego, mur., XIX/XX,
- e. stodoła, mur., 4 ćw. XIX,
- f. chlewnia, mur., 4 ćw. XIX,
- g. stodoła, mur., 4 ćw. XIX,
- h. warsztat naprawczy, mur., 4 ćw. XIX,
- i. dom mieszkalny Nr 2, mur., 4 ćw. XIX,
- j. dom mieszkalny Nr 3, mur., 4 ćw. XIX,
- k. dom mieszkalny Nr 5, mur., 4 ćw. XIX,
- l. dom mieszkalny Nr 6, mur., 4 ćw. XIX,
- ł. park krajobrazowy, 2 poł. XIX.

4. ZESPÓŁ DOMU DLA PRACOWNIKA KOLEI przy torach Piła – Trzcianka:

- a. dom, mur., 1888,
- b. budynek gospodarczy, mur., 1888.

5. DOM DRÓŻNIKA, nieopodal stacji Storno, mur., 1890.

6. DOM Nr 6, mur., pocz. XX.

7. DOM Nr 9, mur., 4 ćw. XIX, przebudowany.

8. DOM Nr 10, mur., 4 ćw. XIX.

9. DOM Nr 12, mur., 1913.

10. DOM Nr 19, mur., pocz. XX.

11. DOM Nr 22, mur., 3 ćw. XIX.

12. DOM Nr 23, mur., poł. XIX.

13. CMENTARZ EWANGELICKO-AUGSBURSKI, nieczynny, poł. XIX.

14. CMENTARZ EWANGELICKO-AUGSBURSKI, nieczynny, poł. XIX.

1.5. Ludność i gospodarka

W miejscowości Kotuń, na dzień 29.01.2010 r. mieszkało 673 osoby, w tym:

- 154 osoby poniżej 18 roku życia,
- 519 dorosłych,
- 26 dziewczynek i 25 chłopców do 6 roku życia,
- 47 dziewcząt i 33 chłopców do 15 roku życia,

- 21 kobiet i 28 mężczyzn do 19 roku życia,
- 203 kobiety do 60 roku życia,
- 227 mężczyzn do 65 roku życia,
- 46 kobiet powyżej 60 roku życia,
- 17 mężczyzn powyżej 65 roku życia,
- razem 343 kobiety i 330 mężczyzn.

Warto dodać, iż w 2009 roku na terenie gminy Szydłowo miały miejsce następujące zdarzenia w ewidencji ludności:

- 95 urodzeń,
- 106 małżeństw,
- 145 migracji na pobyt stały,
- 118 migracji z pobytu stałego,
- 2 emigracje,
- 80 zgonów.
-

Z danych ewidencji ludności wynika również, iż na dzień 31 grudnia 2009 roku, 17 mieszkańców gminy (16 kawalerów i 1 żonaty mężczyzna) zameldowanych na pobyt stały, czasowo są nieobecni w związku z wyjazdem za granicę i przebywają w następujących krajach:

- 7 Holandia,
- 5 Wielka Brytania,
- 1 Włochy,
- 1 Stany Zjednoczone Ameryki,
- 2 Szwecja,
- 1 Portugalia.

Wieś Kotuń jest siedzibą sołectwa. Jest miejscowością o charakterze rolniczym, o produkcji bazującej na średniej klasy użytkach rolnych. Bariery rozwojową miejscowości Poziom bezrobocia w Gminie Szydłowo jest wyższy od średniego w powiecie pilskim. W styczniu 2009 r. wynosił 7,1 %.

Na terenie miejscowości Kotuń prowadzą działalność następujące instytucje i podmioty gospodarcze

- 3 sklepy wielobranżowe

- zakład kasacji pojazdów
- 2 gospodarstwa ogrodnicze ze szklarniami, w których hoduje się kwiaty i warzywa
- rolnicy indywidualni.

1.6. Oświata, kultura i sport

Zadania w zakresie edukacji dla uczniów z Kotunia realizowane są przez Zespół Szkół w Szydłowie oraz oddział przedszkolny w Kotuniu, w skład którego wchodzi:

- Szkoła Podstawowa
- Gimnazjum
- Przedszkole w Kotuniu prowadzone, jako oddział przedszkola z Szydłowa, utworzone na bazie byłego przedszkola prowadzonego z środków unijnych przez Fundację Familijny Poznań
- Biblioteka przyszkolna
- Biblioteka Gminna.

W przedszkolu w Kotuniu jest obecnie 14 dzieci, w wieku od 2,5 do 6 lat. Zajęcia przedszkolne prowadzone są w systemie trzygodzinnym, aczkolwiek rodzice są zainteresowani zwiększeniem liczby godzin, jednak lokal nie dysponuje stołówką i nie może zwiększyć zakresu godzin.

Warto dodać, iż w większości mieszkańcy nowych osiedli nie posyłają dzieci do szkół na terenie gminy Szydłowo, tylko z uwagi na miejsce pracy, ich dzieci uczą się w Pile, co wpływa też na mniejszą subwencję oświatową gminy.

Dzieci do szkoły dowożone są autobusem gminnym.

1.7. Infrastruktura techniczna, ekologia, gospodarka odpadami

1.8. Infrastruktura komunikacyjna

Dobrze rozwinięty system dróg powiatowych i gminnych zapewnia dostęp do wszystkich miejscowości z terenu gminy. Drogi powiatowe i droga wojewódzka nr 179 zapewniają także dostęp do dróg wyższych kategorii, realizujących połączenia zewnętrzne miejscowości, takich jak:

- *międzyregionalna droga krajowa nr 10* relacji Szczecin - Piła - Warszawa, prowadzi ruch pojazdów o powiązaniach krajowych i międzynarodowych

z przejść granicznych w Kołbaskowie, Lubieszowie i Świnoujściu w kierunku do centralnych obszarów Polski (do Bydgoszczy, Torunia i Warszawy). Droga ta przewidziana do modernizacji do parametrów drogi ekspresowej, przebiega przez północne obszary gminy, omijając centrum Starej Łubianki śladem istniejącej obwodnicy drogowej.

- **międzyregionalna droga krajowa nr 11** relacji Poznań - Piła - Koszalin, stanowi najbliższe połączenie Wielkopolski i Śląska z Wybrzeżem Środkowym. Ruch na drodze wzrasta zdecydowanie podczas letniego sezonu turystycznego. Przez obszar gminy droga przebiega w jej wschodnim pasie przygranicznym przez Dobrzycę oraz Krępsko.

Drogi posiadają nawierzchnię bitumiczną. Mieszkańcy mają możliwość korzystania z przejazdów Państwową Komunikacją Samochodową.

W 2008 roku Gmina podjęła próbę uruchomienia we współpracy z MZK z Piły, komunikacji miejskiej relacji Piła-Dolaszewo-Cyk-Kotuń-Piła na potrzeby, którego wykonała peroniki autobusowe, jednakże z uwagi na mały ruch pasażerski, rachunek ekonomiczny zdecydował o likwidacji linii przez MZK. Istniała możliwość jej utrzymania, jednakże Gmina musiałaby dofinansować jej funkcjonowanie w kwocie ponad 100 tys. zł rocznie, dlatego też Gmina nie przystąpiła do partycypacji w kosztach utrzymania.

1.9. Wodociągi

Kotuń zaopatrywany jest w wodę poprzez system sieci wodociągowej rozdzielczej długości ponad 8, 3 km doprowadzającej wodę ze stacji uzdatniania wody. Sieć zbudowana jest z 7,5 km rur PVC i 0,8 km rur stalowych. Z uwagi na powyższe jej stan techniczny jest średni, w związku z czym wymaga nakładów remontowych i modernizacji.

Mieszkańcy miejscowości są zadowoleni z jakości wody i stanu zaopatrzenia.

1.10. Kanalizacja

W grudniu 1997 roku, na zlecenie Zarządu Gminy Szydłowo został opracowany „Program Gospodarki Ściekowej dla Gminy Szydłowo”. Zgodnie z tym „Programem” przyjęto rozwiązanie polegające na przesyłaniu ścieków siecią kolektorów ciśnieniowo-

grawitacyjnych z terenu gminy do Oczyszczalni Ścieków „GWDA”. Na dzień 31.12.2004 r. stopień skanalizowania gminy wyniósł ok. 42 %.

Kotuń jest w większości skanalizowany, w 2008 roku budowana była sieć kanalizacji sanitarnej, zaś w roku bieżącym planowana jest budowa kanalizacji pozostałej części miejscowości. Ścieki tłoczone są do Piły.

Wody opadowe na terenie gminy Szydłowo odprowadzane są powierzchniowo poprzez infiltrację do gruntu.

1.11. Gospodarka odpadami

Na terenie Gminy Szydłowo w miejscowości Kłoda znajduje się nowoczesne Składowisko odpadów komunalnych dla miasta Piły i Gminy Szydłowo, które jest eksploatowane od 1987 roku. W 1998 roku zarządca wysypiska: Miejski Zakład Oczyszczania – Wysypisko ALTVATER Sp. z o.o. w Pile, ul. Łączna 4 przystąpił do modernizacji składowiska odpadów komunalnych w Kłodzie. Całość robót wykonano do grudnia 2000 roku. W 2008 roku składowisko odpadów przystąpiło do rozbudowy. Efektem przeprowadzenia modernizacji jest możliwość korzystania z wysypiska przez kolejne 25 lat

W Gminie Szydłowo prowadzi się zorganizowany wywóz odpadów komunalnych, co zapobiega organizowaniu niekontrolowanych wysypisk śmieci.

1.12. Sieć energetyczna

Przez teren Gminy Szydłowo, między innymi w pobliżu miejscowości Szydłowo, przebiega linia 110 kV relacji Krzewina – Wałcz, zasilająca bezpośrednio GPZ Wałcz, a pośrednio teren gminy.

Poprzez stacje transformatorowe i sieć linii niskich napięć energia dostarczana jest do odbiorców. Sieć elektroenergetyczna niskich i średnich napięć w ostatnich latach została zmodernizowana, co stwarza możliwość dostatecznego zaopatrzenia w energię elektryczną obecnych odbiorców. Dla przyszłych odbiorców układ wymaga rozbudowy.

Gmina posiada również drugostronne połączenia linią 15 kV z GPZ Piła, co zmniejsza awaryjność układu.

1.13. Sieć gazowa

Przez teren gminy, przebiega gazociąg wysokiego ciśnienia D: 350 mm Krobia – Poznań – Piła – Szczecin, którym przesyłany jest gaz ziemny zazotowany. Wzdłuż tego gazociągu projektowana jest budowa drugiej nitki gazociągu wysokiego ciśnienia Ø 500. Przebieg gazociągu wysokiego ciśnienia stwarza możliwości gazyfikacji gminy, co zostało potwierdzone w opracowanym „Programie gazyfikacji Gminy Szydłowo”, zatwierdzonym przez Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo S.A. w Warszawie, według którego cały obszar podzielono na trzy rejony:

1. Rejon I – ze stacji redukcyjno – pomiarowej pierwszego stopnia zlokalizowanej w rejonie Dolaszewa planuje się doprowadzić gaz do następujących miejscowości: Dolaszewo, Cyk, Kotuń, Szydłowo, Pokrzywnica, Gądek, Kłoda, Leżenica, Róża Wielka, Nowy Dwór, Jaraczewo, Zawada.
2. Rejon II – z projektowej stacji redukcyjno – pomiarowej w pobliżu miejscowości Skrzatusz planowane jest zaopatrzenie w gaz ziemny wsi: Skrzatusz, Stara Łubianka, Nowa Łubianka, Tarnowo, Zabrodzie.
3. Rejon III – obejmuje wieś Krępsko i Dobrzyca, które przewidziane są do zaopatrzenia w gaz z sieci gazowej średniego ciśnienia dla osiedla Koszyce.

W 2000 roku została wybudowana stacja redukcyjno-pomiarowa wraz z siecią gazową s/c na terenie osiedli mieszkaniowych w Dolaszewie.

Warto podkreślić, iż obecnie zmienia się polityka zarządzania w gazowni i tak naprawdę to budowa gazociągu uzależniona jest od ilości poboru gazu, co w rzeczywistości oznacza, iż zgazociągowanie uzależnione jest od rachunku ekonomicznego.

1.14. Telekomunikacja

Bazą rozwoju telekomunikacji w gminie są centrale automatyczne zlokalizowane w Jaraczewie i Starej Łubiance. Są to nowoczesne podstacje głównej centrali w Pile, w której ilość numerów jest wystarczająca dla wszystkich mieszkańców Gminy Szydłowo. Rozbudowy wymaga sieć telekomunikacyjna w rejonie wsi: Kotuń, Cyk, Skrzatusz, Coch, Dąbrowa, Dąbrówka i Dobrzyca. W pozostałych rejonach gminy w ostatnich latach sieć została rozbudowana lub jest w trakcie budowy. Na całym obszarze gminy odbierane są sygnały wszystkich operatorów komórkowych, aczkolwiek z relacji mieszkańców wynika, iż najłabszy zasięg ma sieć ERA. W operatorach sieci telefonii stacjonarnej prym wiodzie Telekomunikacja Polska. Mieszkańcy sołectwa mają możliwość skorzystania z internetu z telekomunikacji oraz internetu radiowego z Piły.

1.15. Analiza SWOT miejscowości Kotuń

Poprzez przeprowadzenie analizy SWOT postarano się przeanalizować słabe i mocne strony miejscowości Kotuń oraz przedstawić jej szanse i zagrożenia.

Mocne strony :

- prawie 27% ludności miejscowości, to osoby poniżej 19 roku życia,
- bliskość miasta powiatowego (Piła – ok. 75 tys. mieszkańców) i dostęp do miejsc pracy poza rolnictwem, oraz szerokiej gamy usług,
- brak przemysłu ciężkiego, negatywnie oddziałującego na środowisko naturalne,
- gleby o wysokiej bonitacji,
- przedszkole,
- świetlica wiejska,
- trzy sklepy,
- dwa gospodarstwa ogrodnicze,
- zakład kasacji pojazdów,
- stały rozwój usług teleinformatycznych,
- reaktywujące działalność Koło Gospodyń Wiejskich.

Słabe strony :

- zły stan dróg,
- brak sieci gazowej,
- częściowo brak sieci kanalizacyjnej,
- brak placu zabaw,
- potrzeba remontu świetlicy,
- zły stan budynku byłej świetlicy,
- brak kontenera na opał do świetlicy,
- brak klubu sportowego,
- brak oświetlenia w części Kotunia,
- brak rozwiązania w zakresie odprowadzenia wód deszczowych na trasie od nieruchomości po starej cegielni do skrzyżowania,
- brak chodników w części Kotunia,
- brak dróg na nowym osiedlu,
- brak ścieżki rowerowej do Piły wzdłuż ulicy Piłskiej,
- brak wystarczającej infrastruktury turystyczno-kulturalno-oświatowej i sportowej,
- zły stan zabytku jakim jest zespół parkowo-pałacowo-folwarczny,
- mała liczba miejsc pracy,

- odpływ ludzi młodych,
- brak stołówki w świetlicy.

Szanse :

- planowana budowa placu zabaw,
- przejęcie od ANR działki nr 140 (drogi przy blokach) i utwardzenie jej,
- członkostwo Polski w Unii Europejskiej,
- fundusze z UE na lata 2007 – 2013,
- rozwój rolnictwa i ogrodnictwa,
- rozwój małej i średniej przedsiębiorczości,
- rozwój edukacji,
- utworzenie klubu sportowego,
- budowa stadionu sportowego,
- rozwój usług dla ludności,
- planowana budowa sieci kanalizacyjnej.

Zagrożenia :

- rozwój różnego rodzaju patologii społecznych,
- ubożenie społeczności wiejskiej,
- wysokie bezrobocie,
- spadek liczby urodzeń i odpływ ludzi młodych,
- mała stabilność przepisów prawnych.

1.16. Kierunki Odnowy Miejscowości Kotuń

Przyszłość miejscowości Kotuń w sferze produkcji związana jest przede wszystkim z ogrodnictwem. Wizja rozwoju wsi zakłada także rozwój różnorodnych usług dla ludności.

Położenie miejscowości kilka kilometrów od aglomeracji miejskiej sprawia, że Kotuń jest atrakcyjnym miejscem zamieszkania. Z upływem czasu, dla stworzenia odpowiedniego standardu zamieszkania, w takich rejonach pojawia się potrzeba i wręcz konieczność budowy chodników, oświetlenia, remontu świetlicy, budowy i rozbudowy infrastruktury turystyczno- rekreacyjno-kulturalno-oświatowej, sportowej i drogowej oraz poszerzenie zakresu usług dla mieszkańców.

1.17. Plan Odnowy Miejscowości – plan działania

Dla zrealizowania nakreślonych w punkcie 4 kierunków rozwoju miejscowości Kotuń, planuje się zrealizowanie niżej wymienionych przedsięwzięć:

- **Budowa placu zabaw**

wartość zadania: wg kosztorysu inwestorskiego   termin realizacji: 2010 rok.

Poprawa stanu bezpieczeństwa.

Poprawa jakości i warunków życia.

Poprawa estetyki miejscowości.

Zaspokojenie potrzeb społeczeństwa.

- **Odnowa centrum wsi (drogi, chodniki)**

wartość zadania: wg kosztorysu inwestorskiego   termin realizacji: 2010 – 2013 r.

Poprawa stanu bezpieczeństwa.

Poprawa warunków życia i pracy.

Poprawa estetyki miejscowości.

Wzrost atrakcyjności miejscowości.

Zaspokojenie potrzeb społeczeństwa.

- **Remont świetlicy wiejskiej wraz z wyposażeniem i kontenerem na opał**

wartość zadania: wg kosztorysu inwestorskiego   termin realizacji: do 2013 r.

Zaspokojenie potrzeb społecznych i kulturalnych.

Wzrost rozwoju fizycznego dzieci i młodzieży.

Poprawa estetyki miejscowości.

Poprawa warunków spędzania czasu wolnego.

- **Rozbudowa infrastruktury edukacyjno-rekreacyjno-sportowej**

wartość zadania: wg kosztorysu inwestorskiego   termin realizacji: do 2017 r.

Poprawa dostępności osób niepełnosprawnych do życia w społeczeństwie.

Poprawa warunków i jakości życia i pracy.

Wzrost atrakcyjności miejscowości.

Wzrost edukacji.

Poprawa estetyki miejscowości.

Poprawa bezpieczeństwa.

- **Budowa ścieżki rowerowej do Pily**

wartość zadania: wg kosztorysu inwestorskiego   termin realizacji: do 2017 r.

Poprawa dostępności osób niepełnosprawnych do życia w społeczeństwie.

Poprawa warunków życia i pracy.

Poprawa atrakcyjności turystycznej.

Poprawa estetyki miejscowości.

Poprawa bezpieczeństwa.

- **Budowa kanalizacji sanitarnej**

wartość zadania: wg kosztorysu inwestorskiego

termin realizacji: do 2012 r.

Poprawa stanu bezpieczeństwa.

Poprawa warunków życia i pracy.

Poprawa środowiska naturalnego.

Poprawa estetyki miejscowości.

- **Budowa kanalizacji deszczowej**

wartość zadania: wg kosztorysu inwestorskiego

termin realizacji: do 2017 r.

Poprawa estetyki miejscowości.

Poprawa bezpieczeństwa.

Poprawa infrastruktury drogowej.

- **Remonty i budowa dróg**

wartość zadania: wg kosztorysu inwestorskiego

termin realizacji: do 2017 r.

Poprawa estetyki miejscowości.

Poprawa bezpieczeństwa.

Poprawa infrastruktury drogowej.

Rozwój przedsiębiorczości.

- **Budowa chodników**

wartość zadania: wg kosztorysu inwestorskiego

termin realizacji: do 2017 r.

Poprawa estetyki miejscowości.

Poprawa bezpieczeństwa.

Poprawa infrastruktury drogowej.

Rozwój przedsiębiorczości.

- **Rozbudowa oświetlenia ulicznego**

wartość zadania: wg kosztorysu inwestorskiego

termin realizacji: do 2017 r.

Poprawa estetyki miejscowości.
Poprawa bezpieczeństwa.
Poprawa infrastruktury drogowej.
Rozwój przedsiębiorczości.

Realizacja zadań w ramach Planu Odnowy Miejscowości Kotuń przyczyni się do polepszenia wizerunku miejscowości, podniesienia poziomu życia lokalnej społeczności, rozwoju społeczno-kulturowego oraz pobudzenia aktywności sportowo-rekreacyjnej. Ponadto zrealizowane przedsięwzięcia mają służyć zarówno integracji społeczności lokalnej i wzrostowi lokalnego patriotyzmu, rozwojowi organizacji społecznych, jak i zmniejszeniu problemów w sferze patologii społecznych.

1.18. Opis planowanego przedsięwzięcia pn. Budowa placu zabaw

Nazwa przedsięwzięcia: **Budowa placu zabaw.**

Lokalizacja: Wieś Kotuń, gmina Szydłowo

Inwestor: Gmina Szydłowo

Celem planowanej inwestycji jest w pierwszym etapie budowa placu zabaw. Dzięki czemu nastąpi rozwój tożsamości społeczności wiejskiej oraz zaspokojenie potrzeb społecznych i rekreacyjnych, poprzez zapewnienie odpowiednich warunków dla rozwoju różnorodnych form aktywności fizycznej, optymalnego rozwoju dzieci i młodzieży oraz stworzenia warunków bezpieczeństwa podczas spędzania czasu wolnego, umożliwienie integracji środowiska począwszy od najmłodszych lat.

7. Wdrożenie i monitorowanie Planu

Wdrożenie Planu Odnowy Miejscowości rozpocznie się poprzez wprowadzenie go w życie uchwałą Rady Gminy Szydłowo. Wdrożenie Planu zaleca się Wójtowi Gminy Szydłowo, Radzie Sołeckiej miejscowości Kotuń oraz Sołtysowi wsi Kotuń.

Monitorowanie każdego przedsięwzięcia - czyli dbanie o prawidłowy jego przebieg przez cały czas jego trwania polega na systematycznym zbieraniu, zestawianiu i ocenie informacji rzeczowych i finansowych w postaci ustalonych wskaźników, które opisują jego postęp i efekty.

W monitorowaniu biorą udział wszystkie podmioty oraz komórki organizacyjne Urzędu Gminy Szydłowo zaangażowane we wdrażanie Planu Odnowy Miejscowości Kotuń. Oceną wdrażania Planu zajmie się Rada Sołecka.

8. Podsumowanie

Opracowany Plan Odnowy Miejscowości, zakłada w przeciągu 7 najbliższych lat realizację kilku zadań. Istotą tych zadań jest pobudzenie aktywności środowisk lokalnych oraz stymulowanie współpracy na rzecz rozwoju i promocji wartości związanych z miejscową specyfiką społeczną i kulturową.

Zakładane cele Planu przewidują wzrost znaczenia wsi, jako lokalnego ośrodka rozwoju kultury, edukacji, sportu i rekreacji.

Realizacja Planu Odnowy Miejscowości Kotuń ma także służyć integracji społeczności lokalnej, większemu zaangażowaniu w sprawy wsi, zagospodarowaniu wolnego czasu dzieci i młodzieży oraz rozwojowi organizacji społecznych.